

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

V. LETO

Murska Sobota, 11. oktobra 1936.

ŠTEV. 41

Devalvacija

Svetovno politični dogodki so nenadoma stopili v ozadje ob vesti, da je francoska vlada znižala vrednost svojega denarja. Nehote so se obrnile vse oči v Francijo, ki preživlja težko gospodarsko krizo, ki je povzročila padec francoskega denarja. V zvezi s temi dogodki je padla vrednost denarja tudi v drugih državah in posledice tega še ne moremo danes dovoljno preceniti, ter se še ne ve kdo bo v teh velikih spremembah gospodarskega značaja pridobil, kdo izgubil. Časopisi vseh narodov se pečajo s tem važnim dogodkom, z ukrepi francoske, švicarske in holandske vlade. Z vseh strani je slišati besedo „devalvacija“, zato bo tudi našim čitateljem prav, da o tem spregovorimo nekaj več, da bodo razumeli smisel zadnjih finanjskih operacij velikih evropskih držav, ki veljajo za najbogatejše na svetu.

Devalvirati pomeni zmanjšati vrednost domače valute ali denarja. Vse države ne morejo devalvirati, temveč samo one, v katerih je vrednost zlata kot stalna podlaga vrednosti denarja, ki je v prometu. V Evropi, pa tudi drugod po svetu, je mnogo držav, v katerih ni utrjena vrednost izdanega denarja na zlati podlagi. Teh držav je na svetu več, kot onih, ki so zgradili ves svoj obtok denarja na zlatu. In kar je najvažnejše, da v državah, ki smo jih najprej omenili, niso dolžne banke, ki izdajajo papirnat denar, to so Narodne banke, izplačati vsak hip na zahtevo imetnika papirnatega denarja, vrednost v čistem zlatu.

Pred vojno je tako bilo in to v Srbiji, kakor tudi v nekdanji Avstro-Ogrski monarhiji. Kdor je prinesel k blagajnam Narodnih bank 10 Dinarjev v papirju, je dobil za njih 10 dinarjev v zlatu. Tako je bilo do pred kratkim tudi še v Franciji, Švicarski in Holandiji. Te države so se imenovale: države zlatega bloka. Ta način zamenjave papirnatega denarja v zlato, se pa ni mogel izvesti tudi do manjših vsot. V Franciji je bilo n. pr. sledeč: Če je kdo prinesel Narodni banki 200.000 frankov v papirnatem denarju, je dobil odgovarjajočo vrednost v

zlatu in sicer: komad čistega zlata, ki je tehtal 12 in pol kg. Lahko je prinašal milijone in milijone v banko in banke bi mu te milijone vračale v zlatu, v odnosu, ki je bil utrjen z zakonom. Isto je bilo v Švici in Holandiji.

Sedaj se je to spremenilo. V omenjenih državah banke ne izdajajo več bankovce po prejšnjem stalno utrjenem odnosu. Ta odnos se je po zadnjih ukrepih vlad v omenjenih državah spremenil v korist zlata. Torej več denarja — manj zlata. N. pr. pri francoskih bankah ne bodo več mogli kupiti 12 in pol kg čistega zlata za 200.000 frankov, temveč za 300.000 frankov. Rekli boste: če je sedaj tako, potem so profitirali oni, ki so prej nakupili zlato ter ga shranili po svojih blagajnah ali na drugih varnih in skritih mestih. Seveda so profitirali, še več, napravili so izredno dobro kupčijo. Medtem pa je francoska vlada odredila, da morajo vsi prijaviti svoje zlate zaloge. Te zaloge hoče nakupiti vlada od svojih državljanov seveda po nižji ceni, kakoršna je prava vrednost zlata. Malo je verjetno, da se

bodo ljudje odzvali temu pozivu, od katerega bi imela država največje koristi.

Z zakonom se bo utrdila nova vrednost papirnatega denarja v Franciji, Švici in Holandski, ki bo pa za tretjino manjša od sedanje vrednosti. Šele ko se bo to izvršilo in ne bo nobene bojazni več za nadaljni padec vrednosti denarja, bo na svetovnem gospodarskem trgu zavladala spet sigurnost, ki je prvi pogoj uspešne trgovine. Oživela bo izmenjava kapitala, izmenjava dobrin ter mednarodnih kreditov.

Danes je položaj sledeč:

V nobeni državi ne drže več zakoni, ki so bili pred vojno v veljavi, da se papirnat denar v vsakem času lahko zamenja za zlato in zlati denar. Medsebojni odnos med zlatom in bankovci ni nikjer utrjen z zakonom. Šele sedaj se je začelo delati na tem, da se novi odnos utrdi in to predvsem v najbogatejših državah sveta, po katerih se bodo morale ravnati tudi druge države, če nočejo pogubanosnih posledic svojemu gospodarstvu.

POLITIKA

Preteklo nedeljo so se v savski banovini vršile volitve v 50 občinah. Povsod so sicer zmagale oficijelne liste pristašev dr. Mačka, vendar pa ob zelo majhni udeležbi volilcev. Tako je v neki vasi glasovalo samo 67 odstotkov volilcev.

Dosedanji italjanski poslanik na našem dvoru je bil poklican na novo službeno mesto v Rim. Na njegovo mesto je prišel dosedanji italjanski poslanik v Tirani Mario Indelli.

Osmič se bo sestal gospodarski svet Male antante, dne 12. oktobra v Bukarešti. Razpravljali bodo o raznih gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije.

Občinske volitve se na Hrvaškem vršijo v etapah, vsako nedeljo so volitve v gotovem številu občin. Razmera veliko število občin bo volilo v nedeljo, dne 18. t. m. in v nedeljo 25. t. m., med njimi tudi cela vrsta občin, ki mejijo na Slovenijo.

Banovinski odbor JRZ je pred dnevi imel važno sejo v Ljubljani. Seji je predsedoval notranji minister dr. Korošec, ki je podal tudi politično poročilo. Nadalje so razpravljali o

predstojećih občinskih volitvah ter o razdolžitvi kmetov.

Nova palača narodne skupščine bo posvečena 18. t. m. Dva dni pozneje se bo v njej že pričelo novo zasedanje narodne skupščine.

Večina poslancev jugoslovenskega kluba, kateremu je bil predsednik g. B. Jevtić, je sklenila pristopiti v poslanski klub jugoslovenske nacionalne stranke. V poslanskem klubu JNS namreč niso bili združeni vsi poslanci stranke. Sedaj se je to izvršilo.

Francoski trgovinski minister Bastid bo v kratkem prišel v Beograd. Ob tej priliki se bodo vršile važne konference v svrhu poglobitve medsebojnih gospodarskih odnošajev. V teku zadnjih mesecih se je namreč pokazalo, da je jugoslovanski izvoz v Francijo mnogo manjši, kakor pa izvoz francoskega blaga v Jugoslavijo.

V Beogradu je bila večja skupina zadružnikov in delavcev za kmetijsko pospeševanje iz Poljske. Bili so gosti zveze zdrastvenih zadrug in srbskih poljedelskih zadrug. Sprejeti so bili tudi pri našem kmetijskem ministru.

„Jugoslovanski glasnik“, glasilo, ki ga namerava izdati JNS v Beogradu, je bil obzidu prve številke od oblasti zaplenjen.

Cenjenim naročnikom

Pred kratkim smo Vam dostavili čekovne položnice. Prosim, da se istih poslužite in nam čimprej nakažete v položnici zabeleženo naročnino. Druge časopise se mora navadno plačevati vnaprej, kar je tudi pravilno. Z ozirom na splošno, še vedno trajajočo denarno krizo, ne zahtevamo direktno predplačilo, pač pa prosimo, da se nam list plača enkrat v letu ako ne že prej, pa vsaj v jesenski dobi. Uprava lista ima ogromne izdatke, ki niso niti od daleč kriti z dohodki. To naj cenj. naročniki upoštevajo in plačajo naročnino, da s tem omogočijo redno izdajanje lista.

Češkoslovaška vlada namerava na novo urediti dobavo mesa in masti za Češkoslovaško. Zaradi tega bo bržkone dovolila neomejen uvoz govedi iz Jugoslavije.

V ministrstvu za gradnje je bil izdelan načrt zakona o elektrifikaciji države. Predložili so ga posameznim ministrom v proučitev, da bo nato lahko o njem sklepal ministrski svet.

Ker je bila letos v Grčiji slaba letina bodo morali uvoziti iz tujine okrog 70 000 ton pšenice. Grška vlada je sklenila, da pšenice v bodoče ne bo več kupovala v Kanadi, nego na Balkanu. Velik del pšenice bo uvozila tudi iz Jugoslavije.

„Hrvatsko ljudstvo odklanja komunizem, ker ve, da je zemlja kmetova. Kar je ptici zrak in ribi voda, to je kmetu zemlja. Zemlja je brez vrednosti, ako je nihče ne obdeluje, njene plodove pa mora žeti oni, ki jo obdeluje. Mi ne potrebujemo nikakih ljudskih front in bomo znali zavrniti vsaka zatrupljiva prizadevanja komunistov“. Iz govora pristaša dr. Mačka, nar. poslanca dr. Pernarja na shodu v Sisku.

V finančnem ministrstvu so že pridno na delu za sestavo novega državnega proračuna za 1937/38. Vrše se že tozadevni razgovori med finančnim in drugimi ministri.

Radi padca francoskega franka se bo v kratkem vršila v Pragi valutna konferenca zastopnikov drž. Male antante, da zaščitijo svoje gospodarske interese, če bi do padca denarja prišlo tudi v onih državah s katerimi so države Male antante v tesnih gospodarskih stiskih. Romunska vlada je že prepovedala izvoz kmetijskih pridelkov v države, ki so razvrednotile svoj denar.

O novi trgovinski pogodbi med našo državo in Italijo je predsednik vlade g. dr. Stojadinović izjavil sledeče: „V Italijo bomo mogli toliko izvažati kolikor bomo iz Italije uvažali. V teku pogajanj je italjanska delegacija pristala, da se znesek mesečnega izvoza dvigne na 32 milijonov D.n. Živine bomo lahko izvozili v prihodnjih 6 mesecih v vrednosti 88 milijonov lir, to 80% našega izvoza leta 1934.“

Občinske volitve

Čimdalje bolj živahno se prebivalstvo našega sreza zanima za bodoče občinske volitve. V nedeljo so se povsod vršili sestanki, na katerih so sestavljali kandidatne liste. Skoraj v vseh občinah nastopajo, z malimi spremembami v odborih, dosedajni župani kot nosilci kandidatnih list. Oglašajo se pa marsikje protikandidati, ki prihajajo, z ozirom na svojo popularnost, resno v poštev za bodoče župane.

Murska Sobota ima dosedaj v osebi g. Hartnerja Ferdinanda le enega kandidata. Ta gospod zasluži, z ozirom na svojo vsestransko agilnost in na vidne uspehe, ki jih je dosegel na gospodarskem in kulturnem polju v prid občine, vso pozornost, radi česar ne bi bilo primerno postavljati protikandidaturo. Murska Sobota je center našega sreza, ona je v razvitku, vsled česar je potrebno, da je na čelu občine mož, ki bo s svojo sposobnostjo znal uveljaviti potrebe našega mesta.

M. Soboti-okolici kandidira ponovno dosedanji župan gosp. Celec Ferdo in ima z ozirom na svojo popularnost, precej pristašev. Proti kandidaturi hoče postaviti g. Martinec ml. iz Satahovec.

Na Tišini kandidira g. Fregar Janez, posestnik v Gradišču in g. Štitar Pepi, posestnik na Petanjcih. Oba imata precejšnji vpliv na volilce, radi česar je pričakovati srdite volilne borbe.

V občini Kupčinci kandidira dosedajni župan g. Titan Janez. Proti kandidaturi misli postaviti g. Norčič, posestnik iz Kupšinc.

Na Cankovi kandidirajo Vogrinčič Anton, Domiter Miha iz Kraš in Kočar Matija iz Skakovec.

V Pertočih sestavlja kandidatno listo dosedajni župan g. Kolmanko in še dva druga resna nasprotnika.

Rogaševci. Dosedajni župan g. Unger misli ponovno kandidirati. Kandidiral bo pa tudi g. Marič.

V Bodoncih bosta vložila listo dosedajni župan g. Hodošek in gosp. Maršek.

G. Lendava. Govori se, da hočejo kandidirati, poleg dosedajnega župana g. Bokana, tudi banski svetnik gosp. Bačič in posestnik g. Kolman Karol iz Trtkove.

V G. Slavečih se resno bavijo s sestavljanjem kandidatnih list dosedajni župan g. Farlek in g. Farlek mlinar ter g. Sabo Alojzij, trgovec v Dol. Slaveči.

V G. Petrovcih se sliši o sestavljanju kandidatne liste le od dosedajnega župana g. Bohar Adama.

V Šalovcih bo dosedajni župan g. Žiško Janez ponovno kandidiral. Proti kandidaturi postavlja g. Skalič, gostilničar na Hodošu.

Križevci. Sliši se, da bo kandidiral dosedajni župan g. Kūčan sam.

V Prosenjakovcih bo kandidiral dosedajni župan g. Varga. Proti kandidaturi pa postavljajo gg. Koltaj ml., trgovec v Prosenjakovcih in g. Hackl, posestnik v Selu.

Mačkovci. Tu se oglašajo mnogo kandidatov in sicer g. Banfi Josip, posestnik iz Moščanc, g. Kerec iz Pečarjevec, g. Zelko Josip iz Pečarjavec in g. Beznec iz Mačkovc.

V Tešanovcih namerava vložiti kandidatno listo dosedajni župan g. Kuhar Štefan in baže g. Vince Nemeš. Izgleda pa, da bo izvoljen g. Kuhar Štefan z ogromno večino, česar je tudi z ozirom na njegovo nesebično delovanje v korist občine, za pozdraviti.

V Martjancih prihaja za bodočega župana edino resno v poštev dosedajni župan g. Vezar Geza. Protikandidat je pa g. Ūlen Koloman.

Puonci. Poleg dosedajnega župana g. Kuhar Štefana misli vložiti kandidatno listo tudi g. Vratarič Mikloš, posestnik v Predanovcih. Vendar izgleda, da bo izvoljen g. Kuhar, kar bi bilo tudi pravilno. Ne podcenjujemo sposobnosti g. Vratariča, moramo pa poudariti, da potrebuje tako velika občina kakor so Puonci, z ozirom na njeno lego in živahno gospodarsko življenje kremenitega in vsestransko iznadijivega moža, ki bo stal bodoči občinski upravi na čelu. Menda ni občina v tej občini, ki bi imela toliko

zaslug za splošni gospodarski in kulturni dvig občine, kot jih ima g. Kuhar Štefan, radi česar pač zasluži, da se ga ponovno izvoli za župana.

V Strukovcih sestavljajo kandidatne liste sedanji župan g. Šavel in gg. Štitar Aleksander ter Hack Viljem, trgovec v Lemerjih.

Ponovno povdarjamo, da naj ne bo glavni smoter postavljenja kandidatnih list pripadnost h gotovim strankam, ampak za bodoče župane naj se postavijo može, ki vživajo vsestransko zaupanje, ki so temu primerno izobraženi, so v gospodarstvu iznajdljivi, nepristranski in katerim naj bo glavni smoter bodočega županovanja mir in pravičnost napram vsem, ne glede na politično ali versko pripadnost.

Živimo še vedno v težki gospodarski depresiji. Vse dobrohotne uredbe, ki se nanašajo na izboljšanje našega gospodarstva, ne morejo doprinesiti brez složnega in mirnega delovanja nas vseh, onega blagostanja, ki bi bilo potrebno. Zato pa manj politike, proč s sovraštvom, proč z raznimi namigovanji in podcenjevanji, pravico do življenja in blagostanja imamo vsi, to bomo pa dosegli le s sporazumnim in prijateljskim sodelovanjem.

Tujski promet in Prekmurje

Po časopisnih vesteh se osnuje v Murski Soboti posebna tujsko-prometna postojanka za Prekmurje. Treba je, da se izreče vsem, ki so se lotili te naloge, kar najlepša zahvala v nadi, da bodo to nalahko nalogo marljivo vršili.

Res, ni je kmalu zemlje niti v drugih predelih, kaj šele v Dravski banovini, ki bi bila širokim plastem našega naroda tako malo znana, kakor je naše Prekmurje. Ko se vprašamo po vzroku, si bomo morali odgovoriti, da je nekaj krivde tudi na Prekmurju samem, ki ni poskrbelo, da bi bili ti kraji, razmere in prilike točneje opisane, da, do neke mere je celo mogoče trditi, da ni niti rado videlo, da so se tuji, nedomačini torej, preveč za razmere zanimali ter jih opi-

sovali, kakor so jih pač spoznali, tako da ni čisto neupravičena tožba o nekaki ljubosumnosti vsaj v publicistiki... Zdi se, da je sedaj to stališče premagano, predvsem v korist Prekmurja samega. Drugi vzrok dosedanjega nepoznanja Prekmurja pa leži v prometnih neprilikah, kajti edina železniška zveza vodi okoli preko Ormoža in Ljutomera, medtem ko ovira brod na Muri, da ni rednega avtobusnega prometa preko Slovenskih goric iz Maribora v Prekmurje. Mor-da bo bodoča propagandna akcija dosegla, da se v tem pogledu kaj izboljša.

Velika pa je gospodarska in kulturna škoda, da je temu tako, predvsem kulturna, saj hrani Prekmurje prave zaklade slovenskega jezika, starih običajev in cerkvene umetnosti, da o prirodnih lepotah, značaju naroda in posebnih, nadvse zanimivih prilikah posebej ne govorim. Mnogo tega je prišlo zadnje čase v knjige in revije tako v besedi kakor v sliki, sedaj pa naj doseže propaganda, da si bodo gostje vse sami pogledali, postali sami duševno bogatejši, Prekmurje pa, ki je doslej vse goste tako radodarno sprejemalo in pogoščalo, naj dobi enako kakor drugi kraji svoj delež na tujskem prometu in njega koristih. Ne da pa se tajiti, da bo Prekmurje tudi nekaj izgubilo ob preživahnem tujkem prometu, kakor so izgubile planine, ko so nastali na njihovih grebenih mesto planinskih koč — hoteli...

Naloga nove organizacije je, da doseže vse ugodno, a odvrne vse slabo, ko bo usmerjala tujce v deviško Prekmurje...

Elst.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **Napredovanje.** Podporočnik tuk. vojaške garnizije g. Stanko Špoljarič je te dni napredoval v čin poročnika. Naše iskrene čestitke!

— **Slovo.** Naš kraj je zapustil sodnik pri tuk. sreskem sodišču g. Mirko

PR. KOVAČEVA:

Mati.

Teta Grita je razposlala vabila, prvič kar je bila Ana Marija pri njih, za popoldanski čaj. Kaj je zopet to?

Teta je pozdravila došle goste z njejlastno eleganco, predstavljala svojo nečakinjo in Ana Marija se je klanjala, skušala biti prijazna posebno napram starejšim damam, ne da bi se zavedala kakšen globok vtis je na navzoče napravila njena mladost in lepota. Mnogo je bilo povabljenih mladine, izključno le mladi moške z izrazitimi obrazi, dobrimi negovanimi rokami in v neoporočenih temnih oblekah. Z čudnim povdarkom je rekla teta Grita: „Sedaj ko je moja nečakinja pri meni vsaj upam, da se ne bodo izogibali moje hiše mladi gostje. Ljubim mnogo mladine krog sebe.“

Tik kamina, ki je bil v poletnih dneh poln duhtečih rož, je sedela močna in zelo dekolirana dama, ki se je šepetajoče razgovarjala s sosedo:

„To je pač norost — da vidi Grita rada mlade moške okrog sebe. Le to

je neprijetno, da mladi svet že ne opazi več Grite. Mladega dekleta je škoda.“

Ana Marija ni razumela smisla tetinih besed, še manj kaj je mislila povedati debela dama.

Ana Marija je prišla iz svoje sobice, kjer si je popravila uporne kodre in krenila skozi godbeno sobo. Ob glasovirju je slonel visok gospod ter listal po knjigi, ki jo je držal v rokah. Ana Marija je skoro prestrašeno obstala, saj tujca ni videla prej med gosti. Tudi tujec se je ob šumu škripajočih vrat nenadoma ozrl okrog sebe. Odložil je knjigo in njegove velike temne oči so objele sliko v podbojih. Redki sončni žarki so se zajeli v lase Ane Marije, v pasu njene bele obleke je tičala na pol razcveta rdeča vrtnica. Preplašeno je pogledala, ko se je tujec priklonil. Burno ji je utripalo srce:

„Oprostite gospodična, gotovo imam čast, da govorim z nečakinjo milostljive gospe. Vaša gospa teta mi je mnogo pripovedovala o vas. Jaz sem namreč eden izmed najbližjih pri-

jateljcev družine Blezer. Predvsem pa dovolite, da se vam predstavim — Bela Hoyer.“

Ana Marija je premagala svojo zadrego.

„Oprostite gospod, ampak jaz sem včasih malo nerodna. Res sem se ustrašila, ko sem vas videla tako samega tukaj in ni zaman pregovor o kmetu, ki prvič pride v mesto.“

Otroško se mu je nasmešnila, ko mu je podala roko, katero je dvignil k svojim ustnicam. Seveda ji je zopet vsa kri planila v lice in zopet se je jezila. Hitro je odhitela proti salonu, a je zopet zaslišala njegov glas:

„Ne bi hoteli malo pokramljati z menoj, ljuba gospodična. Ne ljubim družbe, zato ste me našli tudi samega tukaj. Če bi žrtvovali vsaj nekaj minut za mene, bi bil zelo srečen.“

V njegovem mehkem glasu je bila sama prošnja in že je sedela Ana Marija v mehkem stolu kraj njega. Bela Hoyer se je vsedel na majhen taboret ob njenih nogah. Kaj bi le teta rekla če bi jo sedaj videla, ali pa mati? Hotela je vstati pa jo je oplazil po-

gled prezirno smehljajočega moža, da je brez volje ostala na svojem mestu.

„Mar ni to lepo,“ je govoril Bela Hoyer, „komaj pet minut se poznavam in že se dobro razumeva. Zelo nestrpnost sem vas namreč pričakoval. Gospa teta je znala povedati toliko o vas, o vaši nežni lepoti in vašem sladkem glasu. In že ste kakor mlada kraljica in povzročili boste mnogo gorja. Vaše petje bi rad slišal, jaz sem namreč pevec in slaven celo. Moji uspehi pa me kaj malo brigajo. Mnogo raje bi živel v kakšnem mirnem kotičku, z osebo, ki bi me ljubila. Kakšno mnenje sploh imate o ljubezni, mala Ana Marija?“

Do dna duše prestrašena in vsa tresoča se, se je deklica preplašeno ozrla v obraz moža in zopet ji je vstajala vroča rdečica v lice. Kako je smel tujec tako govoriti z njo? Mar ni bil že njegov glas kakor sama žalitev? Mogoče pa je tukaj, kjer je vse tako drugačno, njegovo vedenje pravilno?

(Se bo nadaljevalo.)

Roš, ki je bil na lastno željo premeščen v Laško. Odhajajoči g. sodnik je prišel pred leti v naš kraj ter si je v in izven službe pridobil mnogo prijateljev. Dokaz njegove prijaznosti je bil dobro obiskan poslovilni večer v restavraciji Krona, ki so mu ga priredili prijatelji. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo mnogo uspehov in zadovoljstva!

— **Tiskovine** za občinske volitve Posebni in Skupni seznam glasovalcev se dobi v trgovini HAHN I. v Murški Soboti.

— **Otvoritev trgovine.** Poznani solidni trgovec gospod Vinko Klepec iz Beltinc je v preteklem tednu odprl v Murški Soboti na Aleksandrovi cesti veliko trgovino z manufakturnim blagom in galanterijo.

— **Odlikovanje.** Šef tuk. kurilnice g. Skuk je bil te dni odlikovan z zlato kolajno za državljanske zasluge. Odličnemu nacionalnemu delavcu, k priznanju z najvišjega mesta, naše iskrene čestitke!

DOPISI:

— **Šalovci.** Zadnja prireditev tuk. občinskega odbora Rdečega križa, je kljub slabemu vremenu, prav dobro uspela. Plemenitim dobrotnikom se je zahvaliti, da smo ob tej priliki nabrali tudi nekaj denarja, ki ga bomo porabili za plemenite namene Rdečega križa.

— **Tišina.** V preteklem tednu je bil k nam napeljan telefon. Začasno se nahaja aparat samo na orožniški postaji, od tu bo najbrže podaljšan tudi do župnišča in trgovine g. Rehna. Za pomembno pridobitev so tišinčarje prav hvaležni.

SOKOL

Vse članstvo društva Murska Sobotica in čete Rakičan pozivamo, da se udeleži vseh svečanosti prirejenih v spomin obletnice smrti Viteškega Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja.

Spominska svečanost našega društva bo **v petek, dne 9. X. 1936 ob 11. uri** v Sokolskem Domu. Kroj in žalni flor!

Redna seja uprave društva Murska Sobotica bo **v sredo 14. oktobra 1936 ob 20. uri** v mali dvorani!

Sv. maša za dušnico za kmetom-pevcem Habich Miha, ki je bil ubit v Hodišah na Koroškem, bo **v soboto dne 10. oktobra 1936 ob 7. uri** zjutraj v župni cerkvi v Murški Soboti.

Uljudno prosimo vsa društva in korporacije, da se te božje službe udeleže.

Uprava S. d. Murska Sobotica.

GASILSTVO:

Vse gasilske čete opozarjamo na pravočasno dostavo seznamov članstva v smislu slednje okrožnice gasilske zajednice št. 2191. Obenem naj se dostavi tudi predloge zahtevana pod št. 1192 v isti okrožnici.

**Oglašajte
v MURSKI KRAJINI**

LOVSTVO

— V znanje vsem članom Prekmurskega lovskega društva! Društvena uprava ima v zalogi formularje prošnje za dosego lovskih kart in potrdila za prodajo postreljene divjačine. V lastnem interesu vsakega člana našega društva je, da strogo pazi, da ne vršijo lov nepoklicni lovci, to je osebe, ki nimajo predpisanih listin in niso torej včlanjeni v društvo.

PREKMURSKI DERBY.

V nedeljo, dne 11. oktobra t. l. bodo ljubitelji nogometnega sporta zopet lahko prisostvovali zanimivi in napeti tekmi. Srečala se bosta namreč stara rivala Lendava in Mura v prvenstveni borbi. Kdor je prisostvoval letošnjim prvenstvenim tekmam, se je lahko prepričal, da so borbe za točke napete in tudi zanimive. Za izid nedeljskega soboškega nogometnega „derbyja“ vlada torej ne samo pri nas temveč tudi v Lendavi veliko zanimanje. Kakor se sliši pride precej druckerjev iz Lendave. Tekma se začne popoldne ob 1/24. uri ob vsakem vremenu.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Devalvacija francoskega in švicarskega franka.

V zvezi z devalvacijo francoskega in švicarskega franka je Narodna banka na razna vprašanja, katere je prejela od izvoznikov, dala v zadevi izplačila blaga izvoženega v Francijo in Švico svojim podružnicam nastopno interno navodilo, odnosno pojasnilo:

1.) Vsa vplačila, ki so bila izvršena na zbirni račun v Parizu, odnosno Cürichu do všteti 26. septembra 1936, se bodo izplačala po tečaju francoskega odnosno švicarskega franka, ki je veljal pred ustavitvijo notiranja teh dveh valut na mednarodnih borzah.

2.) Za vplačila, ki so bila izvršena v Parizu in Cürichu na zborni račun Narodne banke od 28. septembra t. l. dalje, se bodo vršila izvoznikom izplačila po tečaju navedenih valut, ki bo veljal na dan izplačila.

3.) Izjemoma si bo Narodna banka prizadevala, da vzame v blagonaklonjeno razmotrivanje prošnje onih izvoznikov, ki bi prejeli protivrednost po novem tečaju, obrnejo na Narodno banko s prošnjo za popravilo tečaja. Prošnji naj se priložijo izvozni dokumenti (izvozna carinska deklaracija, tovorni list in sl.) in ostali dokazi, iz katerih bo razvidno, kdaj je bilo blago dejansko izvoženo. Na izvozni deklaraciji sami pa naj izvoznik pisмено potrdi, da se dotični izvoz nanaša na sporono klirinško izplačilo.

Gornje sporoča Združba po nalogu Zbornice za TOI v Ljubljani vsem izvoznikom, ki stoje v poslovnih stikih z devalviranimi državami v vednost.

Najbolj se boste očuvali prehlada

če si nabavite

Uredba o kmečkih dolgovih.

V smislu odst. 8 čl. 2. Uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov z dne 29. IX. 1936. mora dolжник priskrbeti potrdilo o tem, da je kmet. Iz tega potrdila se mora točno ugotoviti, da dolжник v času zadolžitve in dne 26. septembra 1936 izpolnjuje pogoje cit. uredbe.

To potrdilo je predložiti onemu denarnemu zavodu, kjer je kmet dolžan, čimprej, najkasneje pa **do vključno 12. ure popoldne, dne 22. oktobra 1936.** Če točni rok zadolžitve ni znan, se mora isti dokazati z kakim drugim verodostojnim potrdilom (obračunom ali drugimi listinami). Ravno tako je preložiti tudi **zavarovalno polico**, če pa poslopje ni zavarovano, je prinesiti s seboj podatke o zgradbi: širina, oddaljenost enega poslopja od drugega in dr.

V slučaju, da krije kreditna intabulacija tudi kako **novo posojilo**, tedaj se mora to odplačati do 22. oktobra 1936 popolnoma v gotovini, sicer se stari dolg ne more odstopiti Priv. Agrarni banki v Beogradu. Tej banki se morajo predati tudi popis nepremičnega premoženja interesenta, zato se mora do zgornjega roka predložitve predložiti zraven gori navedenih dokumentov katastrski list ali občinsko potrdilo z popisom nepremičnin interesenta.

Do 22. oktobra 1936 mora vsak, ki hoče priti pod zaščito storiť sledeče: a) predložiti:

- 1) kmečko potrdilo občine,
- 2) požarno zavarovalno polico,
- 3) katastrski list ali obč. potrdilo o nepremičninah.
- c) odplačati ves eventualni novi dolg.

Za vse podrobnejše informacije se morajo obrniti interesenti na svoje denarne zavode.

Veliki shod privrednikov sreza Murska Sobotica.

V nedeljo dne 4. oktobra 1936. so se vršili po vsej državi skupni shodi trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev. Tudi pri nas v Murški Soboti je sklical tozadevni akcijski odbor shod privrednikov na isti dan. Shod se je vršil v Sokolskem domu v Murški Soboti, ter se je začel ob 11. uri. Navzočih privrednikov je bilo 167, a državno oblastvo je zastopal sreski podnačelnik g. Miloš Grabrijan.

Shod je otvoril v imenu akcijskega odbora g. Čeh Franc, veletrgovec v M. Soboti, na katerega poziv in po predlogu g. Vezar Geze, gostilničarja in mesarja iz Martjancev se je soglasno izvolil za predsednika shoda g. Hartner Ferdinand, župan občine M. Sobotica in posestnik parne žage in mlina v Gornji Lendavi, za zapisničarja g. Pollak Bela, tajnik Združbe trgovcev, ter za overovatelja zapisnika gg. Brumen Joško, trgovec z mešanim blagom in Nemec Alojz, krojač, oba iz Murske Sobotice.

G. Hartner, kot predsednik Zbora, se je ob zahvalitvi za njemu izkazano

zaupanje pozdravil akcijo privrednikov, pozval navzoče, da se trdno oklenejo svojih strokovnih gospodarskih organizacij, ker bodo vsi privredniki le v skupnosti lahko prišli do svojih ciljev. Nato je naprosil g. Čeha, da poda poročilo o gospodarskem položaju, katerega prinašamo radi velike važnosti v celoti, ter se glasi:

Že več let gre naše gospodarstvo v naši domovini navzdol, a zadnje tri leta trepeti in drhti devet desetih naših obrtnikov, trgovcev, gostilničarjev in drugih malih narodnih gospodarjev, da jim ne potrka na vrata ekzekutor, ali da se ne znajde pred delavnico, trgovino ali stanovanjem usodni boben, ki bi naznanil prodajo. Vsaki dan ostane po katera družina naših bratov in prijateljev brez strehe nad glavo.

Propadajo oni, kateri so celo svoje življenje delali za dobro vseh, za dobro naše skupnosti, za dobro našega gospodarskega življenja in za dobro naše države. Propadajo sinovi našega naroda, propadajo oni, ki so pomagali, da se ustvari ta država in na katere se mora računati za obstanek naše lepe domovine. Propadajo trgovci, obrtniki, gostilničarji in drugi, ki spadajo k našemu narodnemu gospodarstvu a njihova mesta dan za dnem zavzemajo špekulanti, kateri so prihrumeli iz inozemstva kako kobilice v našo državo med nas in izpodjedajo kruh našemu vrlemu narodnemu gospodarju, to so špekulanti, ki za našo državo niso dali niti kaplje krvi, ti tudi za našo državo nikdar ne bodo ničesar storili, niti žrtvovali, da jo branijo, kateri po pravih državni blagajni ne plačujejo niti davkov ali zato jo pa znajo oropati kjer jo le morejo, kateri širijo med nami nemoralnost in korupcijo, da našim poštenim ljudem pri takem postopanju zastane sapa.

Vprašamo se zakaj je to vse tako, če je temu vzrok moralno propadanje, potem je potrebno, da se na tem mestu podčrta; da je morala bila ohranjena in da jo čuvajo pravi gospodarski sloji naroda, a da se ni ohranila v redu onih, ki ne spadajo v krog narodnega gospodarstva. Žalostno je, da smo morali dočakati ne samo dan, temveč tudi uro, ko so nas tuji velekapitalistični prevzetniki, ki jih je k nam pripeljala roparstvo, grabežljivost in korupcija skoraj docela uničilo.

Potrebno je zato, da se zberemo, da se potožimo in da vzdignemo naš glas v svojo obrambo ne samo naših pravic, katere nam priznavajo zakoni, ampak tudi življenje naših družin, ki jih čakajo še črni dnevi.

Krivca za veliko nevoljo se išče in pripisuje vedno krizi, v katero je padlo naše gospodarsko življenje, tako se že leta govori, s tem se opravičuje ono, kar se niti pred Bogom niti pred ljudmi opravičiti ne more. Ne more se oporekati, kriza, ki se je tekom let razširila po celem svetu, je zadržala gospodarsko življenje, ustva-

nila nezaposelnost. Mnogo je družin, ki se vled njenega dejstva ostale brez strehe nad glavo, brez obleke, brez kruha. Ali z druge strani, zlo katero je napravila kriza, so povečali špekulanti, ki hočejo kruh brez motike, hiter in lahek zaslužek.

(Dalje prihodnjič.)

KMETIJSTVO

Plemenski sejem v Beltincih bo 26. oktobra.

Priredi ga Zveza živinorejskih selekcijskih organizacij. Tu si bodo lahko nabavile občine manjkajoče plemenske bike. Na sejmu bodo tudi plemenske telice odlične kvalitete, da si lahko krijejo interesi potrebo doma in še le, če bo tu premalo odgovarjajočega blaga, se bo organiziral nakup plemenskih telic v Podravini pri rodovniških društvih Z-grebške zveze.

Pravilna vzgoja svinj.

Svinje hočejo imeti večjo čistočo in red, kot druge domače živali. Koliko pa grešijo pri tem naši svinjerejci! Mislijo še vedno, da ugaja svinjam ravno nečistoča in blato in da se ravno v gnojnici in blatu najboljše počutijo. V resnici pa je ravno narobe res. Od vseh domačih živali zahtevajo ravno svinje največ čistoče, če hočemo, da se dobro razvijajo in da bo svinjereja za nas zadosti dobičkanosna. Svinje res iščejo blato in gnojnico, da se v njej valjajo in kopajo, to pa zato, ker iščejo obrambo pred ušmi in drugim mrčesom in olajšanje pred silno srbečico, ki jo povzročajo ti na koži.

Čiste svinje v čistih hlevih, kjer ni uši in drugega mrčesa, ne silijo več v gnoj in blato, pač pa iščejo čisto vodo, kjer bi se okopale česar pri govedih in drugih domačih živalih ne bomo opazili. Svinje tudi zelo trpijo v vročini. Tudi vročina jih sila v mokroto. Da ne silijo v blato in gnojšnico, jim moramo napraviti kopeli od čiste vode. Čistoča je za njihovo rast in zdravje velikega pomena ravno v vročini, ko so najbolj nevarne različne svinjske bolezni.

Hlev je za pravilno in dobičkanosno svinjerejo neizmerne važnosti. V mračnih in tesnih hlevih, kjer ni zraka, pač pa zaduhia vlaga in mokrota, se svinjske bolezni najraje pojavljajo. Svinje, katere se drži v čistoči, suhih in zračnih hlevih in ki imajo za kopanje na razpolago čisto vodo, hitreje rastejo, se boljje debelijo, so pa tudi bolj zdrave in bolj odporne proti nalezljivim boleznim, kot svinje, katere so obsojene na vlagu in nesnago.

Rekorderi med živino.

Kokoš nekega šolskega upravitelja na Dol. Avstrijskem je znesla v enem letu 344 belic. Na peruin narski farmi v Klosterneuburgu so in eli leta 1934 70 kokoši, ki so znesle v enem letu po preko 300 belic.

Desetletna krava „Agata“ težka 640 kg na Švabskem v Nemčiji je dala v

enem dnevu 66 kg mleka, torej več, kot desetino lastne teže. Ta krava nosi v Nemčiji rekord mlečnosti.

Še bolj se je izkazala krava „Belfa“ na veleposestvu grofa Esterhazija v Šopronju, ki je imela 15. maja 66 in pol litra mleka. Krava „Suma“ v Kolvangu na Štajerskem je imela leta 1932 skupaj 13543 kg mleka s 4 2% masti. Ta nosi svetovni rekord. Krava „Šah-tel“ iz Grebninga je dala leta 1933 samo 9328 l mleka. Krava „Bella“ last bivšega predsednika avstrijske republike je dala v celem svojem življenju preko 100 000 litrov mleka. V tem jo ni dosegla dosedaj še nobena krava.

Ti rekorderi pa niso plod slučajnosti, temveč plod dolgoletnega odbiranja (selekcije), pravilne molze in prehrane.

Št. 7.

Razglas o licitaciji

Krajevni šolski odbor v Krogu, srez Murska Sobota, razpisuje drugo javno pismo licitacijo mizarških del za nadzidavo narodne šole v Krogu.

Licitacija se vrši 15. oktobra 1936 ob 10. uri v pisarni šole v Krogu. Pravilno opremljene in kolkovane ponudbe je vložiti do tega roka. Predpisana kavcija znaša 10%. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobe pri šolskem upravitelju.

Krajevni šolski odbor
v Krogu, dne 1. oktobra 1936.

Posestvo.

Po ugodni ceni se proda v Gornji Lendavi velika zidana hiša (bivša šola) z njivami in travniki.

V Korovcih njive in travniki, tudi po parcelah. — Polzve se v Prekmurski banki, v M. Soboti.

Sadnodrevje

za jesensko sajenje vseh vrst se dobi po 4-5 Din komad v drevesnici uprave posestva grof Mikeš na Tišini.

Zahvala.

Podpisana se tem potom najlepše zahvaljujem Ljudski Samopomoči v Mariboru za točno izplačilo posmrtnine po mojem pok. možu Benjaminu Cimpermanu in to obče koristno društvo vsakemu najtopleje priporočam.

M. Sobota, 2. X. 1936.

Emilija Cimperman I. r.

Zahvala.

Podpisani izjavljam, da je bila moja pok. žena Katarina Gredar komaj 6 mesecev članica Ljudske samopomoči v Mariboru, vendar sem sprejel v celoti meni pripadajočo pogrebno, zato to pošteno institucijo vsakomur najtopleje priporočam.

M. Sobota, 4. X. 1936.

GREDAR ANTON I. r.

Naznanjam, da sem odprl svojo

ново trgovino

z manufakturo in skladiščem usnja v hiši slaščičarne g. Sidonije Novak, nasproti trgovine Bat'a. Cenj. občinstvo naprošam, naj si ogleda mojo moderno urejeno trgovino. Vsak dan dobivam mnogo novega blaga po najnižjih cenah. Tudi za čevljarje imam veliko izbiri usnja.

Se priporoča

VINKO KLEPEC
TRGOVEC
MURSKA SOBOTA.

Zamenjajte V a š za-stareli radio aparat

Z NAJNOVEJŠIM IN NAJBOLJŠIM

Dospeli so najnovejši modeli najboljših znamk:

HORNYPHON

KÖRTING - BLAUPUNKT

Najnovejši 3 cevni

Super HORNYPHON na baterije

sprejema vse, tudi izven evropske postaje, ter porabi zelo malo toka.

Vse aparate dobite zelo po ceni na male mesečne obroke!

Zahtevajte brezobvezne ponudbe!

Štivan Ernest,

tehnična trgovina

Murska Sobota.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

**Najboljši
Najelegantnejši**

**Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši**